

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
IVAN FRANKO NATIONAL UNIVERSITY OF LVIV
GEOGRAPHY FACULTY
DEPARTMENT OF ECONOMIC AND SOCIAL GEOGRAPHY
GEOGRAPHICAL COMMISSION OF SHEVCHENKO SCIENTIFIC SOCIETY
LVIV DEPARTMENT OF UKRAINIAN GEOGRAPHICAL SOCIETY

HUMAN GEOGRAPHY AND CARTOGRAPHY: SCIENTIFIC HERITAGE AND MODERN UKRAINIAN STUDIES

PROCEEDINGS
of All-Ukrainian scientific online seminar
with the participation of foreign scientists, dedicated to the 120th anniversary
of the birth of Professor Volodymyr Kubiyovych (1900–1985)
(Ukraine, Lviv, May 20, 2021)

LVIV – 2021

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
ГЕОГРАФІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ЕКОНОМІЧНОЇ І СОЦІАЛЬНОЇ ГЕОГРАФІЇ
ГЕОГРАФІЧНА КОМІСІЯ НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ІМЕНІ ШЕВЧЕНКА
ЛЬВІВСЬКИЙ ВІДДІЛ УКРАЇНСЬКОГО ГЕОГРАФІЧНОГО ТОВАРИСТВА

СУСПІЛЬНА ГЕОГРАФІЯ І КАРТОГРАФІЯ: НАУКОВА СПАДЩИНА ТА СУЧАСНІ УКРАЇНОЗНАВЧІ СТУДІЇ

МАТЕРІАЛИ

Всеукраїнського наукового онлайн-семінару
з участю закордонних учених, присвяченого 120-літтю від народження
професора Володимира Кубійовича (1900–1985)
(Україна, м. Львів, 20 травня 2021 р.)

ЛЬВІВ – 2021

Редакційна колегія: доц. В. Біланюк (голова), проф. О. Шаблій (голова, відп. ред.), проф. І. Ровенчак (співголова), доц. М. Влах (співголова), асист. Л. Котик (відп. секретар), проф. С. Запотоцький, проф. М. Заячук, проф. О. Кучабський, проф. К. Мезенцев, проф. Л. Немець, проф. С. Шевчук, доц. А. Кузишин, зав. навч. лабораторії М. Хоминець (секретар).

Рецензенти:

доктор географічних наук, професор *В. Руденко*
(Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича)

доктор географічних наук, професор *Ю. Кисельов*
(Уманський національний університет садівництва);

*Рекомендовано Вченою радою географічного факультету
Львівського національного університету імені Івана Франка
Протокол № 4 від 18 травня 2021 р.*

С 89 Суспільна географія і картографія: наукова спадщина та сучасні українознавчі студії : матеріали Всеукраїнського наукового онлайн-семінару з участю закордонних учених, присвяченого 120-літтю від народження професора Володимира Кубійовича (1900–1985) (Україна, м. Львів, 20 травня 2021 р.). – Львів : Простір-М, 2021. – 337 с.

Матеріали Всеукраїнського наукового онлайн-семінару з участю закордонних учених присвяченого 120-літтю від народження професора Володимира Кубійовича (1900–1985). Подано наукові статті з таких напрямків наукових досліджень: професор Володимир Кубійович – географ-українознавець, організатор національної географічної науки та освіти; проблеми розвитку національної суспільно-географічної картографії та геоіконіки; модерні напрямки суспільно-географічної науки; суспільно-географічна глобалістика, країнознавство, краєзнавство і туризмологія; проблеми реформування адміністративно-територіального устрою в Україні.

УДК [911.3+912.43]:91-057.4(477)"190/198"В.Кубійович

Автори опублікованих матеріалів відповідають за підбір, точність наведених фактів, цитат, власних імен та інших відомостей. Текст подано з незначною літературною редакцією та корекцією текстів зі збереженням авторського стилю. Думка авторів статей може не збігатися з думкою організаторів наукового семінару.

Адреса редакційної колегії:

Львівський національний університет імені Івана Франка,
кафедра економічної і соціальної географії,
вул. П. Дорошенка, 41, кімн. 56, м. Львів, 79000
Тел.: +38 032 239 45 73
E-mail: kafedra.lviv@gmail.com

УДК 911.3:30

КЛАСТЕРНИЙ АНАЛІЗ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ ОБЛАСТЕЙ ПОДІЛЬСЬКОГО РЕГІОНУ

Інна Поплавська

*Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка,
м. Тернопіль*

Стаття присвячена проблемі функціонування соціальної сфери областей Подільського регіону, зокрема акцентується на диференціації рівнів її окремих компонентів, динаміку їх змін та комплексний аналіз функціональних можливостей. Територіальні межі досліджень визначені в межах Вінницької, Хмельницької та Тернопільської областей, між якими встановлені економічні та інформаційно-комунікативні зв'язки, які також слід розглядати як сильну сторону такої співпраці. Вибрано кілька основних компонентів (освіта, культура, медицина, житлово-комунальне господарство, торгівля та громадське харчування, комунікації) для вивчення диференціації елементів соціальної сфери Подільських областей, для кожного з них обрано критерії (загалом більше 20). Це дозволило проаналізувати рівень становлення і функціональності соціальної сфери окремих складових регіону в цілому і в окремих його галузях. Для оцінки використовувалися офіційні статистичні дані Державної служби статистики України, а також регіональних статистичних служб.

Ключові слова: Подільський регіон, геопросторова організація, соціальна сфера, освіта, культура, медицина, житлово-комунальне господарство, торгівля і масове харчування, комунікація.

КЛАСТЕРНИЙ АНАЛІЗ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ ОБЛАСТЕЙ ПОДІЛЬСЬКОГО РЕГІОНУ

Inna Poplavska

TernopilVolodymyrHnatiuk National Pedagogical University, Ternopil

The article is devoted to the problem of the social sphere functioning of the areas in the Podillia region, in particular the emphasis is placed on the differentiation of the levels of its individual components, the dynamics of their changes and the complex analysis of functionality. Territorial boundaries of the research are defined within Vinnytsia, Khmelnytskyi and Ternopil regions, among which there are established economic, labor-resource and informational-communicative connections, which also should be considered as the strong side of such cooperation. Several basic components of the social sphere (education, culture, medicine, housing and communal services, trade and mass catering, communication) were selected for studying the differentiation of the social sphere elements of the areas of the Podillia region, for each several criteria were chosen (in general over 20). This allowed analysing the level of formation and functionality of the social sphere individual components of the region in general and in its individual areas. Official statistics from the State Statistics Service of Ukraine, as well as regional statistical offices, were used for the survey.

Key words: Podillia region, geospatial organization, social sphere, education, culture, medicine, housing and communal services, trade and mass catering, communication.

Вступ. Сучасний етап розвитку українського суспільства орієнтується на соціальні цінності, що в нинішніх умовах відображають зростання ваги соціальної сфери у створенні суспільно необхідного продукту. Стан даної сфери безпосередньо впливає на економіку й культуру країни; на цій підставі можна стверджувати, що працівники освіти, охорони здоров'я, культури, житлово-комунального господарства відіграють значну роль в економіці. Приклад провідних країн світу свідчить, що крім значної уваги до матеріального виробництва, чимало зусиль прикладається для пріоритетного розвитку соціальної сфери, формування передумов для соціальної орієнтації економіки, для того, щоб державна політика здійснювалася в ім'я людини як головного генератора прогресу цивілізації.

Проблема дослідження трансформації складових елементів соціальної сфери є царинною досліджень значної кількості українських та зарубіжних науковців. В. Куценко та Я. Остафійчук розглядають соціальну сферу як сферу діяльності людей, результатом якої є послуги, що задовольняють потреби суспільства й окремих його членів і пов'язані зі створенням доданої вартості (Куценко, Остафійчук, 2005). Н. Пігуль відзначає, що організаційний

механізм побудови соціальної сфери повинен базуватися на чітко визначених функціях, принципах і завданнях, що дозволить більш ефективно реалізовувати державну соціальну політику з метою підвищення якості життя населенні (Пігуль, 2013). Важливим напрямом дослідження соціальної географії Я. Олійник та А. Степаненко вбачають дослідження соціального простору територіальних спільнот, їх соціального локалітету (Олійник, Степаненко, 2012). Л. Немец розглядає соціальну сферу з позиції просторово-часової організації суспільства у вимірах глобалізаційних впливів; інноваційно-інвестиційного іміджу територій, розробки моделі і проведення соціально-географічного районування для задач оптимізації територіальної організації суспільства і забезпечення оптимальних умов життєдіяльності населення, участь в розробці стратегій розвитку регіонів (Немец, 2003). З позиції багатовимірного варіанту оцінки соціального простору його розглядали Л. Немец та К. Мезенцев, які наголошували, що його система координат утворюється множиною параметрів ознак досліджуваних об'єктів. Оптимальне конструювання такого простору можливе з урахуванням змістового наповнення (Немец, Мезенцев, 2019). В межах даної території проблема функціонування соціальної сфери вивчалась А. Кузишиним (2015, 2018, 2019).

Виклад основного матеріалу. Територіальні межі дослідження визначені в межах Вінницької, Хмельницької та Тернопільської областей. Досить усталені господарські, працересурсні та інформаційно-комунікативні зв'язки варто вважати сильною стороною такої співпраці. Щоправда, історично ці території формувались не як єдина, адже в різні історичні періоди перебувала в складі різних державних інституцій. В певній мірі така територіальна прив'язка позначилась і на етнічному складі населення згаданих областей, який можна визначити як строкатий.

Розгляд елементів соціальної сфери варто здійснювати в секторальному варіанті оцінки, але з обов'язковою прив'язкою до певного територіально рівня.

Соціальна сфера має певні територіальні відмінності у розвитку та структурі. Значно вищий рівень її розвитку і ширша галузева структура у містах порівняно з сільською місцевістю, в економічно більш розвинених промислових регіонах порівняно з менш розвинутими аграрними.

На основі проведеного покомпонентного аналізу можна провести ранжування областей Подільського регіону за показниками функціонування елементів соціальної сфери. Для проведення дослідження було використано метод матричного аналізу, що дозволив провести аналіз стану функціонування та диференціації рівня елементів соціальної сфери в розрізі згаданих адміністративних одиниць.

При характеристиці кожного елементу соціальної сфери регіону присвоюється відповідний ранг (від 1 до 7), за показником, який займає область (ранг є вищим за умови вищого відповідного абсолютного показника). Менша кількість балів забезпечує кращу рейтингову позицію.

В ході формування матриці було використано кілька блоків-критеріїв, які були відповідним чином погруповані: *освітня сфера*: 1 – охопленість дітей дошкільними закладами; 2 – кількість учнів загальноосвітніх навчальних закладів у розрахунку на 10 тис. населення; 3 – кількість учнів, слухачів професійно-технічних навчальних закладів у розрахунку на 10 тис. населення; 4 – кількість студентів ВНЗ I-IV рівнів акредитації у розрахунку на 10 тис. населення; *культурна сфера*: 5 – забезпеченість населення бібліотечними фондами на 100 осіб; 6 – забезпеченість населення кількістю місць у клубних закладах на 100 осіб; 7 – відвідуваність населенням музейних закладів на 100 осіб; 8 – відвідуваність населенням театрів на 100 осіб; 9 – відвідуваність населенням концертних заходів на 100 осіб; *сфера охорони здоров'я*: 10 – забезпеченість населення лікарями у розрахунку на 10 тис. населення; 11 – забезпеченість населення середнім медичним персоналом у розрахунку на 10 тис. населення; 12 – забезпеченість населення лікарняними ліжками у розрахунку на 10 тис. населення; 13 – планова ємність амбулаторно-поліклінічних закладів у розрахунку на 10 тис. населення; *житлово-комунальне господарство*: 14 – забезпеченість житловими площами; 15 – показник рівня благоустрою в приватних помешканнях; *торгівля і масове харчування*: 16 – забезпеченість торговельними площами, 17 – роздрібний товарообіг підприємств на одну особу (тис. грн); 18 – роздрібний продаж алкогольних напоїв на одну особу (л); зв'язок: 19 –

показник кількості абонентів мобільного зв'язку; 20 – кількість абонентів кабельного зв'язку; 21 – частка домогосподарств, що мають доступ до інтернету.

В результаті проведеного аналізу було використано метод кластеризації шляхом багатомірного статистичного аналізу. На основі узагальнення показників блоків-критеріїв було сформовано алгоритм оцінки функціонування соціальної сфери областей Подільського регіону:

- 1) вихідний масив інформації було проаналізовано за відповідними показниками, які можна розцінювати як два підмасиви – показники-стимулятори та показники-дестимулятори;
- 2) для кожної з шести груп показників проводиться власне ранжування на основі характеристики абсолютних показників, які подані в *Статистичному збірнику «Регіони України», 2017. Частина 1; Статистичному збірнику «Регіони України», 2017. Частина 2; Статистичному щорічнику України за 2016 рік, 2017;*
- 3) для кожного регіону визначена власна сума рейтингових показників, як власну напівкількісну оцінку функціональності соціальної сфери в регіонах за факторами стимулювання;
- 4) в форматі граф-дерева можна продемонструвати розподіл обласних регіонів за рівнем сформованості та функціональності соціальної сфери;
- 5) запропонована змістова оцінка заключного групування регіонів за показниками функціонування соціальної сфери.

Такий методичний підхід за якісними рейтинговими показниками дозволяє сформулювати цілісне уявлення про проблему та провести оцінку функціонування соціальної сфери областей досліджуваного регіону. Він дає задовільні результати за умови використання значно кількості ознак у вихідних масивах інформації та їх статистичній однорідності та зрівноваженості.

На основі проведено аналізу видно (табл 1), що найбільш збалансовано соціальна сфера функціонує в Тернопільській області. Це пов'язано з високою організацією освітньої сфери на рівні дошкільної, загальної та вищої освіти, сфери культури, що відстежується через затребуваність закладів культурного спрямування та їх оновлення, сферою торгівлі та масового харчування, які забезпечують доступність товарів та послуг ресторанного господарства для місцевого населення та туристів, а також зв'язку (використання населенням нових та діючих форм комунікацій) – ці показники забезпечили лідируючі позиції області.

Таблиця 1

Ранжування областей Подільського регіону за рівнем сформованості елементів соціальної сфери, за показниками 2016 р.*

Області	Критерії оцінювання / ранг																						
	Освітня сфера				Культурна сфера				Медична сфера				Житлово-комунальне господарство		Торгівля і масове харчування			Зв'язок			Зведена рейтингова позиція регіону		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	ба	Позиція
Вінницька	1	7	2	4	1	2	3	6	5	6	6	6	2	1	5	7	6	1	2	1	6	80	4
Тернопільська	3	5	3	2	3	3	3	3	6	4	2	2	4	4	1	3	7	2	6	4	5	75	2
Хмельницька	1	6	4	6	2	1	4	3	3	5	4	3	3	2	3	4	4	4	5	5	7	79	3

* Розраховано за Статистичний збірник «Регіони України», 2017. Частина 1; Статистичний збірник «Регіони України», 2017. Частина 2; Статистичний щорічник України за 2016 рік, 2017.

Загальна картина бальної оцінки демонструє, що всі області досліджуваного регіону мають близькі показники розвитку соціальної сфери, але кожна з них часто має власні переваги в розвитку елементів соціальної сфери, що не дозволяє твердити про збалансований рівень функціонування соціальної сфери в межах цих територій. Так, для Вінницької області властивий високий розвиток сфери освіти, культури, житлово-комунального господарства та зв'язку, але низький рівень функціонування медичної сфери і торгівлі. Для Тернопільської області властиві хороші показники функціонування складових освітньої сфери, культури, медицини та житлово-комунального господарства. Хмельницька область відзначається хорошим розвитком сфери культури, медицини та житлово-комунального госпо-

дарства. Пропонована кластеризація областей досліджуваної території (табл. 1) демонструє їх місце за показниками збалансованості функціонування соціальної сфери.

Висновки. Соціальна сфера регіонів України переживає період диверсифікації її складових. Повнота розгляду і аналізу взаємодії складових елементів соціальної сфери залежить від кількості параметрів, які були використані. Маючи значний потенціал, регіони України не завжди якісно використовують свій потенціал.

У процесі розгляду кожної складової соціальної сфери Подільського регіону нами було зроблено аналіз основних груп критеріїв. Це дозволило визначити диференціацію рівнів сформованості соціальної сфери регіону загалом. На фоні регіонального показника функціонування та сформованості соціальної сфери суттєво вирізняється Тернопільська область, яка відзначається високою організацією освітньої сфери, сфери культури, торгівлі та масового харчування, а також зв'язку – ці показники забезпечили лідируючі позиції області. Хоча слід констатувати, що для областей Подільського регіону властива дуже вузька амплітуда сумативних показників, що може бути підтвердженням, що в консолідованому вигляді соціальна сфера не має суттєвих відмін в цих областях.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. *Куценко В. І.* Соціальна сфера: реальність і контури майбутнього (питання теорії і практики): [монографія]. – Ніжин : ТОВ «Вид-во «Аспект-Поліграф», 2008.
2. *Куценко В. І.* Трансформації соціальної сфери України: регіональний аспект: [монографія]. – Київ : Оріони, 2005
3. *Кузишин А. В.* Характеристика соціальної сфери західноукраїнських областей в світлі зайнятості населення // Львівська суспільно-географічна школа: історія, теорія, українознавчі студії: Матеріали Всеукр. конф. з участю закордонних вчених, присвячена 70-річчю кафедри економічної і соціальної географії Львівського національного університету імені Івана Франка (м. Львів, 19–20 листопада 2015 р.). – Львів : Львівський національний університет імені Івана Франка, 2015.
4. *Кузишин А. В.* Геопросторова диференціація елементів соціальної сфери областей Карпатсько-Подільського регіону // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету. – Серія: Географія. – 2018. – 44 (1).
5. *Немец Л. Н.* Устойчивое развитие: социально-географические аспекты (на примере Украины) : [монографія]. – Харьков: Факт.
6. Соціальна географія: підручник / за ред. Л. Немець та К. Мезенцева. – Київ : Фенікс, 2019.
7. Статистичний збірник «Регіони України». Ч. 1. – Київ, 2017.
8. Статистичний збірник «Регіони України». Ч. 2. – Київ, 2017.
9. Статистичний щорічник України за 2016 рік. – Київ, 2017.
10. *Топчієв О. Г., Мальчікова Д. С., Яворська В. В.* Регіоналістика: географічні основи регіонального розвитку і регіональної політики: навч. посіб., – Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС.
11. *Kuzyshyn A.* Spatial diversification of the social sphere development in the Carpathian-Podillia region (Ukraine) // *Folia Geographica.* – 2019. – Vol. 61. – No. 2.

УХВАЛА

Всеукраїнського наукового онлайн-семінару з участю іноземних учених на тему: «Суспільна географія і картографія: наукова спадщина та сучасні українознавчі студії». Львів, 20 травня 2021 р.

На семінарі було заслухано 15 доповідей представників різних вищих навчальних закладів України і Польщі. Тематика доповідей додається.

Пропонуємо такі головні напрямки подальшого розвитку суспільної географії (СГ) в Україні:

1) вважати, що сучасну СГ слід трактувати як географію інформаційного суспільства з розширенням об'єкта дослідження у ближній космос;

2) звернути увагу на три типи конкретних об'єктів досліджень: реальні, концептуальні та віртуальні;

3) посилити дослідницьку увагу на мережеві форми геоторіальної організації суспільства;

4) розвивати теорію гнучких геоторіальних систем, особливо у сфері їх функціонування у часі і просторі; вивчати особливості і форми т. зв. адитивного 3D-виробництва у контексті його геопросторової організації;

5) досліджувати процеси т. зв. інтегративно-міждисциплінарного напрямку типу «геополітика», «геоекономіка», «геосоціологія», «геостратегія» та ін., які за об'єктом дослідження знаходяться на перетині власне географії та суміжних дисциплін;

6) запроваджувати у СГ теоретичні та методичні положення нової філософської дисципліни семіотики;

7) впроваджувати поняттєво-термінний апарат нової СГ як важливий аспект її розвитку;

8) здійснювати подальші дослідження проблем законів і закономірностей геопросторової організації інформаційного суспільства;

9) розробляти нові типи і класи картографічних моделей з урахуванням наведених тенденцій розвитку СГ;

10) особливу увагу звернути на дослідження проблем «Історії географії», зокрема української. Розвивати кубійовичезнавство;

11) посилити зв'язки географічних досліджень з ученими Польщі (Варшава, Краків, Гданськ, Вроцлав, Люблін), Австрії, США та Канади;

12) звернути особливу увагу на проблеми географічного українознавства;

13) організувати у вишах України стипендії імені Володимира Кубійовича;

14) активізувати виконання ухвали міської ради «Про будівництво пам'ятника В. М. Кубійовича у Львові».

Прийнято одностайно на Всеукраїнському онлайн-семінарі.

Львів, 20.05.2021 р.

ЗМІСТ

Передмова	5
I. ПРОФЕСОР ВОЛОДИМИР КУБІЙОВИЧ — ГЕОГРАФ-УКРАЇНОЗНАВЕЦЬ, ОРГАНІЗАТОР НАЦІОНАЛЬНОЇ ГЕОГРАФІЧНОЇ НАУКИ ТА ОСВІТИ	7
<i>Штойко Павло</i> ВОЛОДИМИР КУБІЙОВИЧ – ГЕОГРАФ-УКРАЇНОЗНАВЕЦЬ	7
<i>Шаблій Олег</i> МОЄ ПРОЧИТАННЯ ВОЛОДИМИРА КУБІЙОВИЧА	12
<i>Влах Мирослава</i> ПРОФЕСОР ОЛЕГ ШАБЛІЙ – ЗАСНОВНИК ГЕОГРАФІЧНОГО КУБІЙОВИЧЕЗНАВСТВА	21
<i>Биковський Лев</i> НАУКОВІ ПРАЦІ ДОКТОРА ВОЛОДИМИРА КУБІЙОВИЧА	29
<i>Стебельський Ігор</i> РОЗВИТОК ПРОФЕСОРОМ ВОЛОДИМИРОМ КУБІЙОВИЧЕМ ГЕОГРАФІЧНОГО УКРАЇНОЗНАВСТВА У ПІСЛЯВОЄННИЙ ПЕРІОД	32
<i>Ровенчак Іван</i> НАУКОВА ШКОЛА ВОЛОДИМИРА КУБІЙОВИЧА В УКРАЇНСЬКОМУ ВІЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ	40
<i>Кузишин Андрій</i> ГЕОПОЛІТИЧНА ВІЗІЯ УКРАЇНИ ВОЛОДИМИРА КУБІЙОВИЧА	45
<i>Грех Володимир</i> ВОЛОДИМИР КУБІЙОВИЧ ПРО ДУХОВНІСТЬ ВІР'ЯН	49
<i>Теліш Павло</i> ЛАНДШАФТОЗНАВЧІ ІДЕЇ В НАУКОВІЙ СПАДЩИНІ ВОЛОДИМИРА КУБІЙОВИЧА	57
<i>Недашківська Наталія, Падовська Олена</i> ВІДПОВІДНІСТЬ ПРИНЦИПІВ ВОЛОДИМИРА КУБІЙОВИЧА-НАУКОВЦЯ ЗАСАДНИЧИМ ПРИНЦИПАМ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ	61
<i>Падовська Олена</i> ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ І СПОРТ В ПРАЦЯХ ВОЛОДИМИРА КУБІЙОВИЧА	67
<i>Зінько Юрій, Писаревська Олена</i> ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ОСІДОК НТШ У САРСЕЛІ: «ГОРДІСТЬ ЗА МИНУЛЕ І БІЛЬ ЗА СЬОГОДЕННЯ»	73
II. МОДЕРНІ НАПРЯМКИ СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНОЇ НАУКИ	78
<i>Мезенцев Костянтин, Провотар Наталія</i> ВИРОБНИЦТВО ЗНАНЬ В УКРАЇНСЬКІЙ СУСПІЛЬНІЙ ГЕОГРАФІЇ: ВІДПОВІДІ НА ЗАПИТИ ТА НОВІ ГОРИЗОНТИ	78
<i>Шаблій Олег</i> ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ І МЕТОДИЧНІ ПРОБЛЕМИ СТАНОВЛЕННЯ НОВОЇ СУСПІЛЬНОЇ ГЕОГРАФІЇ	83
<i>Кисельов Юрій</i> ГЕОСОФІЧНИЙ ПІДХІД У СУСПІЛЬНІЙ ГЕОГРАФІЇ	94
<i>Смочко Наталія, Шевчук Любов</i> ДОСЛІДЖЕННЯ МОНОСИСТЕМ ЯК МОДЕРНИЙ НАПРЯМОК СУСПІЛЬНОЇ ГЕОГРАФІЇ	98
<i>Захарченко Володимир</i> ТИПІЗАЦІЯ ГЕОПРОСТОРОВИХ ФОРМ ОРГАНІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ: ПРОЦЕСНИЙ ПІДХІД	103
<i>Дністрянський Мирослав</i> ПОШИРЕННЯ РІЗНИХ ТИПІВ ГЕОПОЛІТИЧНОЇ СВІДОМОСТІ В ПОСТМОДЕРНОМУ СВІТІ ТА ЇХНІЙ ВПЛИВ НА ТЕРИТОРІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНІ ПРОЦЕСИ	108
<i>Задворний Сергій</i> КРЕАТИВНІ ІНДУСТРІЇ КРІЗЬ ПРИЗМУ КОНСТРУЮВАННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ: ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЙНИЙ КОНТЕКСТ	113
<i>Качмарик Злата</i> ДЕМОСОЦІАЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНІ ЧИННИКИ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ЗАХІДНОГО РЕГІОНУ УКРАЇНИ	110
<i>Biletskyi Myroslav, Vanda Iryna, Kotyk Liubov</i> TRANSFORMATION OF THE LVIV HIGHER EDUCATION MARKET IN THE CONTEXT OF IT INDUSTRY DEVELOPMENT	124
<i>Поручинська Ірина, Поручинський Володимир</i> ТЕНДЕНЦІЇ РИНКУ ПОШТОВОЇ ЛОГІСТИКИ В УКРАЇНІ	128

III. ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНОЇ КАРТОГРАФІЇ ТА ГЕОІКОНІКА	132
<i>Шаблій Олег</i>	
КОНЦЕПЦІЯ «ГЕОПОЛІТИЧНО-МІЛІТАРНОГО АТЛАСУ УКРАЇНИ»	132
<i>Чайка Ірина, Гудзеляк Ірина</i>	
КАРТОГРАФУВАННЯ СІЛЬСЬКОГО РОЗСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ У НАЦІОНАЛЬНІЙ ГЕОГРАФІЇ: ІСТОРИЧНИЙ ТА ПЕРСПЕКТИВНИЙ АСПЕКТИ	140
<i>Рудакевич Іван</i>	
КАРТОГРАФІЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ ТРАНСПОРТНИХ ПОТОКІВ ВЕЛИКОГО МІСТА	145
<i>Павлунь Микола, Генералова Лариса</i>	
НЕОРДИНАРНІ ЗДОБУТКИ ВІТАЛІЯ ВАЩЕНКА У РЕГІОНАЛЬНОМУ ГЕОЛОГІЧНОМУ КАРТОГРАФУВАННІ ЗАХІДНОГО РЕГІОНУ УКРАЇНИ (ПАМ'ЯТІ ГЕОЛОГА)	150
<i>Шаблій Олег</i>	
ГЕОІКОНІЧНІ АСПЕКТИ РОЗРОБЛЕННЯ ВЕЛИКОГО ДЕРЖАВНОГО ГЕРБА УКРАЇНИ	156
IV. СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНА ГЛОБАЛІСТИКА, КРАЇНОЗНАВСТВО, КРАЄЗНАВСТВО І ТУРИЗМОЛОГІЯ	165
<i>Книш Мирослава, Мамчур Ольга</i>	
ГЕОПРОСТОРОВІ ОСОБЛИВОСТІ ЕКОНОМІЧНОЇ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ КРАЇН МАКРОРЕГІОНУ ЛАТИНСЬКОЇ АМЕРИКИ ТА КАРИБСЬКОГО БАСЕЙНУ	165
<i>Мариняк Ярослав</i>	
ТРАНСФОРМАЦІЯ ТУРИСТИЧНОГО СЕКТОРА УКРАЇНИ КРИЗЬ ПРИЗМУ КОНЦЕПЦІЇ РОЗВИТКУ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ	172
<i>Влах Мирослава</i>	
ІСЛАМІЗАЦІЯ ЄВРОПИ: ІСТОРИКО-ГЕОГРАФІЧНИЙ КОНТЕКСТ	178
<i>Гудзеляк Ірина</i>	
ВПЛИВ МІГРАЦІЇ НА ЕТНІЧНИЙ СКЛАД НАСЕЛЕННЯ ЄВРОПИ	184
<i>Качан Євген, Кошіль Роман</i>	
СУЧАСНІ ОСОБЛИВОСТІ РЕГІОНАЛЬНИХ РИНКІВ ПРАЦІ В УМОВАХ ПОГІРШЕННЯ ДЕМОГРАФІЧНОЇ СИТУАЦІЇ	189
<i>Садова Уляна, Гринькевич Ольга, Теслюк Роман</i>	
МОНІТОРИНГ ЯК СКЛАДОВА ГЕОІНФОРМАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ ВИПУСКНИКІВ	194
<i>Івах Ярослав</i>	
СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПОШИРЕННЯ ПАНДЕМІЇ COVID-19 У СВІТІ	198
<i>Білецький Мирослав, Котик Любов</i>	
РОЗВИТОК ЕКСКУРСІЙНОГО ТУРИЗМУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ПОСТКОРОНАВІРУСНОГО ХОЛОДУ	205
<i>Черешнюк Тарас</i>	
ДОСВІД ЦЕНТРАЛЬНО-ЄВРОПЕЙСЬКИХ КРАЇН З ВИКОРИСТАННЯ ОБОРОННИХ СПОРУД У ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНІЙ СФЕРІ	214
<i>Поплавська Інна</i>	
КЛАСТЕРНИЙ АНАЛІЗ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ ОБЛАСТЕЙ ПОДІЛЬСЬКОГО РЕГІОНУ	219
<i>Кузик Степан, Борсук Юрій</i>	
СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ АГРОТУРИСТИЧНИХ КЛАСТЕРІВ (НА ПРИКЛАДІ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ)	223
<i>Мороз Соломія, Голод Андрій</i>	
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ САНАТОРНО-КУРОРТНОГО КОМПЛЕКСУ СХІДНИЦІ НА ОСНОВІ КЛАСТЕРНОГО ПІДХОДУ	237
<i>Барський Юрій, Матвійчук Людмила, Карпук Ірина</i>	
АНАЛІЗ ФАКТОРІВ ВПЛИВУ НА СТАН І РОЗВИТОК ТУРИСТИЧНОЇ СФЕРИ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ	241
<i>Michalski Tomasz</i>	
UWARUNKOWANIA ZMIANY LICZEBNOŚCI FLOTY KUTROWEJ W POLSKICH PORTACH	245
<i>Грицевич Володимир</i>	
ЧИННИКИ ПІШОХІДНОЇ ТА АВТОТРАНСПОРТНОЇ ДОСТУПНОСТІ У ВЕЛИКОМУ МІСТІ (НА ПРИКЛАДІ ЛЬВОВА)	249

<i>Маковецька Лариса, Мандрик Ірина, Бирук Катерина, Кирилюк Владислав</i> СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНЕ ПОЛОЖЕННЯ ТА СОЦІАЛЬНО-ДЕМОГРАФІЧНА СИТУАЦІЯ ЯК ЧИННИКИ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ (НА МАТЕРІАЛАХ КАМІНЬ-КАШИРСЬКОГО РАЙОНУ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ)	253
<i>Кукурудза Семен</i> ПРОФЕСОР ОСТАП ВОЛОЩАК – ДОСЛІДНИК ФЛОРИ І РОСЛИННОСТІ УКРАЇНСЬКИХ КАРПАТ	258
<i>Бойко Ігор</i> ОСОБЛИВОСТІ КУЛЬТУРНО-ПРИРОДНИХ ЛАНДШАФТІВ ЛЕМКІВЩИНИ, БОЙКІВЩИНИ Й ГУЦУЛЬЩИНИ	263
<i>Бойко Ігор</i> ЕКОЛОГО-АНТРОПОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ КОНСТРУКТИВНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ КОЛИБ НА ПОЛЬОВИХ МОЛОЧНИХ ФЕРМАХ-САЛАШАХ У ЗАХІДНИХ ТА УКРАЇНСЬКІЙ ЧАСТИНІ СХІДНИХ КАРПАТ	275
<i>Бойко Ігор</i> ГЕОГРАФІЧНИЙ ТА КУЛЬТУРНО-ЕКОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ ТРАДИЦІЙНОГО ПОЛОНИНСЬКОГО САЛАШНИЦТВА У НИЗЬКИХ ТАТРАХ	284
<i>Назарук Микола, Турчинська Оріся</i> ГЕОГРАФІЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В ШКОЛЯРІВ	290
<i>Колодрубська Олександра</i> ВПЛИВ МІГРАЦІЇ СІЛЬСЬКОГО НАСЕЛЕННЯ НА АРХІТЕКТУРУ САДИБНОГО ЖИТЛА (НА ПРИКЛАДІ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ)	295
V. АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНИЙ УСТРІЙ В УКРАЇНІ	300
<i>Пістун Микола</i> ГАЛИЧИНА: ІСТОРИКО- ТА ПОЛІТИКО-ГЕОГРАФІЧНІ РОЗДУМИ	300
<i>Шевчук Сергій</i> ПРОБЛЕМИ НОВОЇ МОДЕЛІ АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНОГО УСТРОЮ ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ	306
<i>Кучабський Олександр, Бойчук Аліна</i> ПОЛЬСЬКИЙ ДОСВІД УПРАВЛІННЯ ВЕЛИКИМИ МІСТАМИ, АГЛОМЕРАЦІЯМИ І МЕТРОПОЛІЯМИ В КОНТЕКСТІ УКРАЇНСЬКОЇ РЕФОРМИ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ	310
<i>Корицька Ольга, Степура Тетяна, Дідух Наталія</i> ОЦІНКА РЕГІОНАЛЬНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ТЕРИТОРІЙ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНОГО УСТРОЮ СУБРЕГІОНАЛЬНОГО РІВНЯ (НА ПРИКЛАДІ ЗОЛОЧІВСЬКОГО РАЙОНУ)	319
<i>Качайло Михайло</i> ТРАНСФОРМАЦІЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ОДИНИЦЬ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ ВНАСЛІДОК РЕФОРМИ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ	323
<i>Ванда Ірина</i> ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА СЕЛИЩНА ГРОМАДА: СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНІ ПІДСТАВИ УТВОРЕННЯ І ФУНКЦІОНУВАННЯ	328
УХВАЛА	333

Наукове видання

**Суспільна географія і картографія:
наукова спадщина
та сучасні українознавчі студії**

**Матеріали Всеукраїнського наукового онлайн-семінару
(Україна, м. Львів, 20 травня 2021 р.)**

Відповідальний редактор *проф. Олег Шаблій*

Технічний редактор *Світлана Сенік*
Комп'ютерне верстання *Марія Хоминець*

Формат 60x84_{1/8}

Умовн. друк. арк. 40,1. Наклад 100 прим. Зам. ....

Львівський національний університет імені Івана Франка,
вул. Університетська, 1, м. Львів, 79000

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції.
Серія ДК № 3059 від 13.12.2007 р.

Друк ТзОВ «Простір-М»
Свідоцтво ДК № 5068 від 22.03.2016 р.
79000, м. Львів, вул. Чайковського, 8
Тел.: (032) 261-09-05, e-mail: prostir.druk@gmail.com